Формуляр за кандидатстване за допълващо финансиране по ПРЧР 2021-2024 към стратегия за ВОМР на МИГ

(Приложение към СВОМР, съгласно чл. 17, ал. 2 на ПМС 494/2024 г.)

Програма "Развитие на човешките ресурси" 2021-2027 (ПРЧР)

МИГ може да включи в СВОМР една или повече от следните 5 допустими мерки по ПРЧР:

1. **Подобряване на достъпа до трудова заетост и активиране за включване на пазара на труда** (*Дейности по Специфична цел 1 на Приоритет 1 на ПРЧР*):

2. **Подкрепа за развитие на предприятията от социалната икономика** (*Дейности по Специфична цел 1 на Приоритет 1 на ПРЧР*)

3. **Активен живот на възрастните хора в пенсионна възраст и остаряване в добро здраве** (*Дейности по Специфична цел 4 на Приоритет 1 на ПРЧР*)

4. **Насърчаване на социално-икономическата интеграция на маргинализираните общности като ромите** (*Дейности по Специфична цел 2 на Приоритет 2 на ПРЧР*)

5. **Подобряване на достъпа до трудова заетост и активиране за включване на пазара на труда на младите хора** (*Дейности по Специфична цел 1 на Приоритет 3 на ПРЧР*)

Към една Стратегия за ВОМР могат да бъдат планирани **максимум 5 мерки** със съответните дейности към тях с допълващо финансиране от ПРЧР. Включването на всички допустими 5 мерки, изброени по-горе, не е задължително и следва да се съобразено с **местните нужди и проблеми. МИГ, които обхващат територии от Югозападен регион (регион в преход) и от друг регион от ниво 2 (слабо развит регион)** планират отделни мерки за отделните региони. Във връзка с това, **само тези МИГ могат да включат повече от 5 броя мерки в стратегиите**.

Подробна информация за мерките, бюджета, допустимите дейности към всяка от тях, целевите групи, индикаторите и бенефициентите е представена в Указанията на УО на ПРЧР по чл. 10, ал (1) от ПМС 494/30.12.2024 г.

ВАЖНО: Кандидатите следва да спазват всички условия и инструкции на УО на ПРЧР, посочени в Указанията и в настоящия формуляр, при попълване на информацията.

*Информацията по-долу се попълва толкова пъти, колкото мерки са избрани***.**

1. **Наименование на мярката** *(Кандидатът изписва името на избраната от посочените 5 допустими мерки по ПРЧР)*

Мярка ДТ 10 „Подобряване на достъпа до трудова заетост и активиране за включване на пазара на труда“

2. **Цел на мярката** *(до половин страница)*

1. *Формулира се целта специфично за всяка мярка, не се повтаря само мярката или допустимите дейности, формулирани от УО на ПРЧР.*

2. Посочва се обосновка за избора на мярката и анализ за необходимостта от мярката на територията на МИГ, с описани конкретни местни специфики и обстоятелства

2.1. Цел на мярката:

Справяне с безработицата на територията на МИГ „Дряново - Трявна - в сърцето на Балкана“ и осигуряване на трудови ресурси за предприятията от стопанския сектор.

2.2. Обосновка и анализ за необходимостта от мярката:

Заетостта и безработицата са два взаимосвързани показателя, които се използват за оценка на състоянието на пазара на труда в определен район. Степента на безработица може да бъде повлияна от различни фактори като икономическо развитие, структура на икономиката, образователният и професионалният профил на населението, законодателството и др.

В област Габрово за 2022 г. броят на заетите лица е 43.1 хиляди, значително по-голяма част в сравнение с безработните лица, които по данни на НСИ са били 3.7 хиляди.

Коефициентът на икономическа активност показва какъв е делът на икономически активните лица (заети + безработни) от населението в дадена възрастова група като за 2022 г. в област Габрово е бил 77%, за сравнение през 2020 г., когато е бил 72.8%. Наблюдава се по-висок коефициент и на заетост, и на безработица за 2022 г., в сравнение с 2020 г.

Общият брой на заетите на територията на община Дряново е 2 822 души, а общият брой на безработните - 279 души. Лицата извън работна сила обаче, са повече от тези в работна сила, съответно 3 774 души извън работна сила и 3 101 в работна сила. Това е неблагоприятно явление, тъй като лицата извън работна сила, би следвало да са по-малко, но тук демографската характеристика на територията, т.е. застаряващото население взема превес. Коефициентът на икономическа активност е висок - 74,22%, коефициента на заетост също - 67,54%, а коефициентът на безработица е под 10%, като това явление може да се приема за благоприятно, тъй като показва, че безработицата е сравнително ниска на територията на община Дряново.

Заетото население на територията на община Трявна, възлиза на 3 946 души, а безработните на територията на общината са общо 266 души (6,7%). За разлика обаче от община Дряново, тук лицата извън работна сила са по-малко от тези в работна сила, което би могло да се приеме за положително явление. Общия брой на лицата извън работна сила е 4 108 души, а на лицата в работна сила е 4 212 души. Коефициентите на икономическа активност и на заетост на територията на общината и тук са високи, съответно 83,80% и 78,51%, което е благоприятно явление, особено в комбинация с това, че коефициента на безработица и тук е под 10% - 6,31%, което показва, че безработицата на територията на община Трявна е ниска. Подробна информация е представена в част 5.5. Заетост и безработица от „Проучване на характеристиките и потенциала на територията на местна инициативна група "Дряново - Трявна". изготвяне на SWOT анализ“.

Въпреки относително ниските нива на безработица на територията на МИГ е наличен значителен брой безработни лица – 545 души, като допълнително са налице и хора, които са в трудоспособна възраст, но на неактивни на пазара на труда. Ефектът, който се цели с

прилагането на мярката е намаляване на безработицата на територията на МИГ, като основен резултат от това е включването на възможно най-голям брой безработни и неактивни лица на пазара на труда.

3. **Целева група/и и идентифицираните техни проблеми, които мярката ще решава** (*посочват се целевите групи по конкретната мярка като се съобразяват с допустимите целеви групи от таблица 1 в Указанията, посочва се техният индикативен брой, характеристики, както и идентифицираните техни местни проблеми и потребности, които мярката адресира*):

3.1. Целеви групи:
- Безработни, вкл. продължително безработни;
- Неактивни лица;
- Лица в неравностойно положение, хора с увреждания;
- Лица с основно и по-ниско образование и/или без квалификация;
- Мигранти.

3.2. Брой:
Броят на хората от целевите групи е 700 души.

3.3. Характеристики на целевата група:
За представителите на всички целев~~ата~~и група с~~е~~а характер~~изирани е~~ липсата на квалификация, умения и професионална ~~квалификация~~ ориентация, позволяващи достъп ~~за позициите, които са налични на~~до пазара на труда. За част от представителите на целевите групи на безработните (вкл. продължително безработни) и неактивните лица са характерни липсата на активност в търсенето на работа и липсата на мотивация за това. За много лица в неравностойно положение (в т.ч. лица с увреждания, продължително безработни, лица в неравностойно положение, с ниско образование и без квалификация) е характерна изолация от трудовия пазар и икономиката на територията на МИГ „Дряново - Трявна - в сърцето на Балкана“.

3.4. Идентифицирани нужди и проблеми и как мярката ще допринесе за тяхното решаване:
Като значителен проблем пред всички целеви групи се явява невъзможността на лицата, които ги съставляват да участват пълноценно в пазара на труда и в икономиката на територията на МИГ „Дряново - Трявна - в сърцето на Балкана“. Нерешаването на този проблем във времето води и до създаването на апатия на голям брой от лицата от тези групи към трудовия пазар и труда въобще. По този начин икономиката от територията на МИГ се лишава от кадри, което се отразява негативно на нейното бъдещо развитие.
Идентифицирани нужди и проблеми по отношение на безработицата на територията на МИГ са свързани основно с придобиването на квалификация, професионални умения и ориентация на пазара на труда за хората, които са без работа. Важна нужда е създаването на условия и предпоставки за включването в пазара на труда и в икономиката на лицата в неравностойно положение (вкл. безработните, неактивните и хората с увреждания). Тази нужда е адресирана до цялата местна общност и най-вече към работодателите.
Чрез прилагането на мярката се цели решаването на ~~тези~~описаните проблеми и създаването на условия за задоволяване на нуждите на целевите групи за тяхното успешното реализиране

на пазара на труда ~~на по-голямата част от членовете на целевата група~~ и в икономиката на територията на МИГ. Постигането на тази цел ще бъде посредством извършването на дейности, съобразени със съответните нужди на целевите групи, към които са ориентирани. Най-общо дейностите са групирани като:

- Дейности за активиране, мотивиране и включване в заетост на неактивни и безработни лица, в т.ч. продължително безработни. При изпълнението на тези дейности ще се окаже подкрепа на най-изолираните от трудовия пазар лица. Те ще бъдат идентифицирани и за тях ще се извършат дейности за активиране, трудово консултиране и професионално ориентиране, мотивиране на неактивни лица за включване на пазара на труда, както и за регистрация в Дирекция „Бюро по труда“ на Агенция по заетостта.

- Дейности за подобряване конкурентоспособността на уязвимите групи на пазара на труда чрез повишаване на уменията, компетенциите и професионалната квалификация с отчитане на регионалните възможности на пазара на труда и икономиката. Тези дейности ще са насочени към всички лица, нуждаещи се от обучения за обучения за придобиване на дигитални умения, умения, свързани със зеления преход, професионална квалификация, ключови компетенции и др., съобразени с индивидуалните характеристики на лицата от целевите групи и съобразени с потребностите на работодателите от квалифициран работна сила, която да наемат. Мярката ще включва и дейности в подкрепа на по-възрастните неактивни и безработни лица, за адаптиране към промените и към работодателите, чрез преквалификация, придобиване на нови умения, вкл. „зелени“ и дигитални, и предоставяне на нови възможности за заетост.

- Дейности за целенасочена подкрепа за осигуряване на заетост, вкл. чрез трудово консултиране, кариерно ориентиране, обучение на работното място, субсидирана заетост. Тези дейности са от изключителна важност за лицата в неравностойно положение и за тяхното включване в трудовия пазар. Работодателите-бенефициенти или партньори могат да получат стимули за разкриване на нови работни места и субсидии за възнаграждения при включване в заетост на хора в неравностойно положение, в т.ч. лица с увреждания, продължително безработни, активирани неактивни лица, безработни или неактивни лица с по-ниско от средното образование, вкл. чрез финансиране на ментори за тях за улесняване на включването им в устойчива заетост.

Изпълнението на мярката цели значително увеличаване на хората, получили квалификация и търсещи или вече намерили работа. Мярката се очаква да подкрепи повишаването на трудовата заетост и намаляването на безработицата (вкл. на броя неактивните лица) на територията на МИГ.

4. **Допустими типове бенефициенти за изпълнение на мярката** *(посочват се допустимите типове кандидати и партньори (ако партньорството е приложимо по конкретната мярка), като се съобразяват с допустимите бенефициенти от Таблица 1 в Указанията. Не се посочват поименно, освен ако не са община.)*

4.1. Допустими кандидати:
- Работодатели от територията на МИГ;
- общини Дряново и Трявна;
- неправителствени организации от територията на МИГ.

Допустимите бенефициенти (кандидати и партньори) следва да са със седалище и да извършват дейността си на територията на МИГ, при спазване на териториалното приложение на подхода ВОМР съгласно чл. 3, ал. 1 на ПМС 494 от 30.12.2024 г.
Кандидатите следва да отговарят на условията за бенефициент, определени в ЗУСЕФСУ и в приложимата под-законова нормативна уредба, на условията, определени от УО в поканата за подбор на СВОМР, както и на ПРЧР 2021-2027 г.

4.2.Допустими партньори (ако е приложимо):
Партньорствата по проектите в изпълнение на мярката са възможни, но не са задължителни. Партньорите като вид организации трябва да съвпадат с тези, посочени в т. 4.1 на мярката.

5. **Допустими дейности,** конкретно необходими за реализация на мярката *(Тук се описват всички дейности, които се планира да бъдат изпълнени с мярката, спрямо потребностите на целевите групи. Допустимите дейности са посочени в т. 5. „Допустими дейности по специфичните цели от ПРЧР“ в Указанията*)

Съгласно Указанията на УО на ПРЧР допустими по мярката са следните дейности, които се извършват на територията на МИГ „Дряново - Трявна - в сърцето на Балкана“:

А. Дейности за активиране, мотивиране и включване в заетост на неактивни и безработни лица, в т.ч. продължително безработни:
- идентифициране, активиране, трудово консултиране и професионално ориентиране, мотивиране на неактивни лица за включване на пазара на труда, както и за регистрация в Дирекция „Бюро по труда“ на Агенция по заетостта.
Идентифицираните неактивни лица могат да бъдат включвани в различни видове обучения, съобразно техните потребности, които бенефициента е анализирал.
За продължително безработните лица (безработни над 12 месеца) могат да се предвидят дейности, като например, за преодоляване на липсата на квалификация, навици, мотивация за работа, в т.ч. мотивиране, професионално ориентиране; професионално обучение, обучения за придобиване на ключова компетентност, обучение по време на работа и др.

Б. Дейности за подобряване конкурентоспособността на уязвимите групи на пазара на труда чрез повишаване на уменията, компетенциите и професионалната квалификация с отчитане на регионалните възможности на пазара на труда и икономиката:
- обучения за придобиване на дигитални умения, умения, свързани със зеления преход, професионална квалификация, ключови компетенции и др., съобразени с индивидуалните характеристики на лицата от целевите групи и съобразени с потребностите на работодателите от квалифициран работна сила, която да наемат.
Мярката може да включва дейности в подкрепа на по-възрастните неактивни и безработни лица, за адаптиране към промените и към работодателите, чрез преквалификация,

придобиване на нови умения, вкл. „зелени“ и дигитални, и предоставяне на нови възможности за заетост.
Обученията могат да бъдат насочени към придобиване и развитие на умения и компетентности, необходими във връзка с бъдещето на труда (тип „soft skills“ и преносими умения), по-специално: организационни умения, вкл. работа в екип, разрешаване на проблеми, управление на времето и др.

В. Дейности за целенасочена подкрепа за осигуряване на заетост, вкл. чрез трудово консултиране, кариерно ориентиране, обучение на работното място, субсидирана заетост:
- Работодателите-бенефициенти или партньори могат да получат стимули за разкриване на нови работни места и субсидии за възнаграждения при включване в заетост на хора в неравностойно положение, в т.ч. лица с увреждания, продължително безработни, активирани неактивни лица, безработни или неактивни лица с по-ниско от средното образование, вкл. чрез финансиране на ментори за тях за улесняване на включването им в устойчива заетост.

Не е допустимо в една мярка и един проект да се включи само дейност за предоставяне на субсидирана заетост.

Видовете дейности отговарят на принципа „Ненанасяне на значителна вреда“, тъй като не се очаква да имат значително отрицателно въздействие върху околната среда поради тяхното естество. Видовете действия ще бъдат в съответствие с принципите, залегнали в Хартата на основните права на ЕС (ХОП) и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ).

Допустимите разходи се определят на база изискванията на глава 5, раздел I от ЗУСЕФСУ, разпоредбите на Регламент № 2018/1046, Регламент (ЕС) 2021/1057, Регламент (ЕС) 2021/1060 и приложимото национално законодателство за финансовата рамка 2021 – 2027.
На основание чл. 57, ал. 2 от ЗУСЕФСУ не са допустими разходи за проекти или дейности, които са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него, освен в случаите на чл. 59а от ЗУСЕФСУ . При прилагане на опростено отчитане на разходите се спазват разпоредбите на чл. 55. от ЗУСЕФСУ и чл. 53, 54 в), чл. 56 и чл. 94(2) от Регламент (ЕС) № 2021/1060 на Европейския парламент.

<u>Неизчерпателен списък на типовете допустими разходи</u>:
- разходи за възнаграждения;
- разходи за командировки;
- разходи за закупуване на материали и консумативи;
- разходи за дълготрайни материални активи- разходи за закупуване на обзавеждане и оборудване, когато тази покупка е крайно необходима за постигане на целта на операцията, или тези вещи са напълно амортизирани по време на операцията или закупуването им е най-икономичният вариант – *следва да се обоснове и аргументира необходимостта от тези разходи;*

- разходи за строително – монтажни работи (ако е приложимо за конкретната мярка);
- разходи за обучения;
- разходи, произтичащи от договори за изработка/услуга или договори за поръчка, по реда на ЗЗД, пряко свързани и необходими за изпълнение на проектните дейности (например: за обучения, за наем на зали, за организиране на събития, за изготвяне на анализи и проучвания, за разработване на програми и др.);
- разходи за застраховка;
- разходи за видимост, прозрачност и комуникация, като същите задължително са част от допустимите разходи за организация и управление;
- разходи за организация и управление;
В СВОМР следва да бъдат включени видовете разходи, които отговарят на включените дейности по съответната мярка.

Недопустими разходи:
- разходи, финансирани по друга операция, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, от бюджета на Общността или от друга донорска програма;
- глоби, финансови санкции и разходи за разрешаване на спорове;
- комисионите и загубите от курсови разлики при обмяна на чужда валута, с изключение на случаите на предоставянето на финансова подкрепа чрез финансови инструменти;
- възстановим данък върху добавената стойност;
- разходи за държавни и/или общински такси.
- разходи за закупуване на моторни превозни средства,
- разходите за гаранции, осигурени от банка или от друга финансова институция, с изключение на разходите по финансови инструменти;
- лихви по дългове, освен във връзка с безвъзмездни средства, предоставени под формата на лихвени субсидии или субсидии за гаранционни такси;
- субсидиране на лихва по одобрени схеми за държавни помощи и разноските за финансови транзакции;
- разходи за закупуване на земя и недвижимо имущество, както и закупуването на инфраструктура;
- закупуване на дълготрайни материални активи втора употреба;
- разходи за консултантски услуги, свързани с подготовката и/или попълването на документите за кандидатстване за финансова подкрепа.

Мерките по ПРЧР ще се изпълняват в съответствие с правилата за минимална помощ (правилото de minimis) по смисъла Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis и последващи изменения на нормативната уредба в областта на държавните и минималните помощи“.

6. **Бюджет на мярката –** *(Посочва се общият бюджет на мярката; интензитет на финансовата помощ; финансови параметри за проектите (минимална, ако е приложимо, и максимална стойност).* ***Важно! Максималният размер на един***

проект не може да надвишава 400 000 лева. МИГ може да определи по-ниска максимална стойност за един проект.)

6.1. Общ бюджет на мярката: Общият бюджет на мярката е в размер на 600 000 лв.; 6.2. Интензитет: 100% безвъзмездна финансова помощ; …% съфинансиране (ако е приложимо); 6.3. Минимална (ако е приложимо) стойност на проекта: 50 000 лв.; Максимална стойност на проекта: 300 000 лв.

7. **Очаквани резултати и индикатори от изпълнение на мярката** *(посочват се резултатите и индикаторите, които мярката се очаква да постигне в резултат от изпълнение на избраните дейности. Съгласно Таблица 1 от Указанията* ***приложимите индикатори се цитират с имената им, без да се посочват стойности за тях****.)*

7.1. Индикатори за краен продукт: - Безработни, вкл. продължително безработни; - Участници в неравностойно положение; - Неактивни; - Малцинства (вкл. маргинализирани общности като ромите). 7.2. Индикатори за резултат: - Участници, които при напускане на операцията са започнали да търсят работа; - Участници, които при напускане на операцията получават квалификация; - Участници, които при напускане на операцията имат работа, вкл. като самостоятелно заети лица; - Участници, които при напускане на операцията са придобили дигитални умения; - Участници от малцинства, които при напускане на операцията са започнали да търсят работа; - Участници от малцинства, които при напускане на операцията получават квалификация или имат работа, вкл. като самостоятелно заети лица. Ефектът от прилагането на мярката се фокусира върху получаването на следните резултати: - възможно най-голям брой представители на целевата група по мярката са активни на пазара на труда след нейното изпълнение; - възможно най-голям брой представители на целевата група по мярката, които са активни на пазара на труда, намират работа в предприятията от стопанския сектор на територията на МИГ след нейното изпълнение.

~~**Наименование на мярката** *(Кандидатът изписва името на избраната от посочените 5 допустими мерки по ПРЧР)*~~

~~**Мярка ДТ11 „Подкрепа за предприятията от социалната икономика“**~~

1. Цел на мярката *(до половин страница)*

1. Формулира се целта специфично за всяка мярка, не се повтаря само мярката или допустимите дейности, формулирани от УО на ПРЧР.

2. Посочва се обосновка за избора на мярката и анализ за необходимостта от мярката на територията на МИГ, с описани конкретни местни специфики и обстоятелства

2.1. Цел на мярката:

Подкрепа за предприятията от социалната икономика от територията на МИГ „Дряново - Трявна - в сърцето на Балкана“ за посрещане на нови предизвикателства.

2.2. Обосновка и анализ за необходимостта от мярката:

На територията на МИГ „Дряново - Трявна - в сърцето на Балкана“ се представят различни по вид социалните услуги, които покриват нуждите на местното население. Социалните услуги се предоставят от различни доставчици на социални услуги в съответствие с естеството на извършваните дейности.

Социалните услуги се предоставят от следните предприятия и са организирани както следва:

1. Дом за пълнолетни лица с деменция (ДПЛД) - град Дряново. Ползвателите на услугата ДПЛД са пълнолетни лица, които страдат от деменция и болест на Алцхаймер. Това са лица, които не са в състояние сами да организират и задоволят потребностите си.

2. Дом за пълнолетни лица с психични разстройства (ДПЛПР) - село Радовци.

Ползвателите на услугата ДПЛПР в село Радовци са жени с психични разстройства, които не са в състояние сами да организират и задоволяват ежедневните си потребности.

3. Център за обществена подкрепа (ЦОП) - град Дряново - комплекс от социални услуги, предназначени за деца и семейства с цел предотвратяване на изоставянето на децата и настаняването им в специализирани институции, превенция на насилието и отпадане от училище.

4. Дневен център за деца и възрастни с увреждания - град Дряново - за деца и възрастни с увреждания е форма на социална услуга, в която хората водят независим начин на живот, подпомогнати от професионалисти.

5. Дневен център за стари хора (ДЦСХ) - град Дряново - предоставяне на комплекс от социални услуги в общността, свързани с осигуряване на среда, съобразена със специфичните потребности на старите хора, стимулираща инициативността за преодоляване на изолацията, както и задоволяване на здравните и рехабилитационните потребности на възрастните хора.

6. Защитени жилища I и II - село Царева ливада – за мъже и жени с интелектуални затруднения изведени от специализирани институции.

7. Защитено жилище за лица с физически увреждания - град Дряново - за пълнолетни жени и мъже с физически увреждания, които могат да бъдат изведени и от специализирани институции.

8. Защитено жилище за лица с умствена изостаналост - село Гостилица.

9. Преходно жилище – село Радовци - социални услуги, в които хората водят независим начин на живот, подпомогнати от професионалисти, с цел подготовка за извеждането им от специализирана институция.

10. Домашен социален патронаж (ДСП) – комплекс от социални услуги, предоставяни в семейна среда на лица, които са затруднени или не са в състояние сами да организират и задоволяват своите жизнени потребности. Услугите са насочени към хора, придобили право на пенсия по възраст и към лица с увреждания, удостоверени с експертно решение на ТЕЛК, които имат нужда от подкрепа и подпомагане в своето ежедневие.

На територията на община Трявна функционират редица социални услуги:

1. SOS – детско селище – субсидиран от международната организация SOS Киндердорф Интернационал и от индивидуални дарения;
2. Център за обществена подкрепа (ЦОП);
3. Център за социална рехабилитация и интеграция (държавно делегирана дейност);
4. Дневен център за възрастни с увреждания;
5. Дом за стари хора;
6. Личен асистент – услуга в общността по национална програма и по ОП „Развитие на човешките ресурси“;
7. Социален асистент – услуга в общността по национална програма;
8. Домашен помощник – услуги в общността по ОП „Развитие на човешките ресурси“.

На територията на общината са осъществени множество социални проекти, които са ориентирани за съответните потребители.

Една от целите на община Трявна за следващия програмен период е да осигури устойчивост на наличните и необходими социални услуги, както и да осъществява наблюдение на развитието на нуждите и да планира съответните мерки по планиране и разкриване на нови или надграждане на съществуващи социални услуги.

Подробна информация за социалната икономика на територията на МИГ е представена в част 6.3. Социални дейности на „Проучване на характеристиките и потенциала на територията на местна инициативна група "Дряново – Трявна". изготвяне на SWOT анализ“.

От представената информация е видно, че:

- на територията на МИГ се предоставя широк диапазон от социални услуги;
- в социалната сфера са заети значителен брой организации, предоставящи услуги със съответстващия персонал.

Предвид демографската картина на територията на МИГ се очаква увеличаване на потребителите на социални услуги. Поради това чрез мярката се цели подготовка на предприятията от социалната икономика за посрещане на новите предизвикателства. това ще се извърши в две основни направления – подкрепа за задържане и повишаване на квалификацията на работещите в социалните предприятия и подобряване на техните условия на труд. Най-важната цел е задържане и развитие на кадрите, заети в социалната сфера, както и привличането на нови такива.

1. **Целева група/и и идентифицираните техни проблеми, които мярката ще решава** (*посочват се целевите групи по конкретната мярка като се съобразяват с допустимите целеви групи от таблица 1 в Указанията, посочва се техният индикативен брой, характеристики, както и идентифицираните техни местни проблеми и потребности, които мярката адресира*):

3.1. Целеви групи:

- Лица, заети в социални предприятия.

3.2. Брой:
Общият брой на лицата, включени в целевата групе е .....[A1]

3.3. Характеристики на целевата група:
Целевата група включва всички работещи в социалните предприятия на територията на МИГ „Дряново – Трявна – в сърцето на Балкана“. Това са високо специализирани кадри, които с професионализъм и отзивчивост ежедневно посрещат нуждите на всички ползватели на социални услуги, за да им осигурят нормални условия за живот и да ги направят пълноценни членове на обществото.

3.4. Идентифицирани нужди и проблеми и как мярката ще допринесе за тяхното решаване:
Основните идентифицирани проблеми са увеличаването на ползвателите на социални услуги и нуждата от подобряване на условията за работа в социалните предприятия, както и нуждата от материални стимули и постоянно повишаване на квалификацията на работещите в тях, както и тяхното задържане. Това се цели да се постигне чрез изпълнението на дейностите по мярката, които да подпомогнат за развитието и модернизирането на предприятията от социалната икономика на територията на МИГ.

1. **Допустими типове бенефициенти за изпълнение на мярката** *(посочват се допустимите типове кандидати и партньори (ако партньорството е приложимо по конкретната мярка), като се съобразяват с допустимите бенефициенти от Таблица 1 в Указанията. Не се посочват поименно, освен ако не са община.)*

4.1. Допустими кандидати/бенефициенти:
- Социални предприятия;
- Други субекти на социалната и солидарна икономика (по Закона за предприятията на социалната и солидарната икономика);
- Общински предприятия (по чл. 52 от Закона за общинската собственост), които нямат самостоятелна правосубектност – чрез общини Дряново и Трявна;
- Работодатели;
- Неправителствени организации.

Допустимите бенефициенти (кандидати и партньори) следва да са със седалище и да извършват дейността си на територията на МИГ „Дряново – Трявна – в сърцето на Балкана“, при спазване на териториалното приложение на подхода ВОМР съгласно чл. 3, ал. 1 на ПМС 494 от 30.12.2024 г.
Кандидатите следва да отговарят на условията за бенефициент, определени в ЗУСЕФСУ и в приложимата под-законова нормативна уредба, на условията, определени от УО в поканата за подбор на СВОМР, както и на ПРЧР 2021-2027 г.

4.2.Допустими партньори (ако е приложимо):
Партньорствата по проектите в изпълнение на СВОМР са възможни, но не са задължителни. Партньорите като вид организации трябва да съвпадат с тези, посочени като допустими кандидати в т. 4.1.

1. **Допустими дейности,** конкретно необходими за реализация на мярката *(Тук се описват всички дейности, които се планира да бъдат изпълнени с мярката, спрямо потребностите на целевите групи. Допустимите дейности са посочени в т. 5. „Допустими дейности по специфичните цели от ПРЧР“ в Указанията)*

Съгласно Указанията на УО на ПРЧР допустими по мярката са следните дейности, които се извършват на територията на МИГ „Дряново – Трявна – в сърцето на Балкана“:
Дейностите, допустими за подпомагане трябва да са насочени към регистрирани към момента на сключване на договора за финансиране социални предприятия за развитие на умения на заетите в тях чрез различни видове обучения за повишаване на уменията (вкл. дигиталните и зелените умения), компетенциите и професионалната квалификация, субсидии за създаване на устойчиви работни места и за възнаграждения за новоназначени лица от уязвимите групи, с акцент върху жените, хора с намалена работоспособност и продължително безработни, оборудване и обзавеждане, маркетинг на продукти/услуги и на дейността и др.

Видовете дейности отговарят на принципа „Ненанасяне на значителна вреда“, тъй като не се очаква да имат значително отрицателно въздействие върху околната среда поради тяхното естество. Видовете действия ще бъдат в съответствие с принципите, залегнали в Хартата на основните права на ЕС (ХОП) и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ).

Допустимите разходи се определят на база изискванията на глава 5, раздел I от ЗУСЕФСУ, разпоредбите на Регламент № 2018/1046, Регламент (ЕС) 2021/1057, Регламент (ЕС) 2021/1060 и приложимото национално законодателство за финансовата рамка 2021 – 2027.
На основание чл. 57, ал. 2 от ЗУСЕФСУ не са допустими разходи за проекти или дейности, които са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него, освен в случаите на чл. 59а от ЗУСЕФСУ . При прилагане на опростено отчитане на разходите се спазват разпоредбите на чл. 55. от ЗУСЕФСУ и чл. 53, 54 в), чл. 56 и чл. 94(2) от Регламент (ЕС) № 2021/1060 на Европейския парламент.

Неизчерпателен списък на типовете допустими разходи:
- разходи за възнаграждения;
- разходи за командировки;
- разходи за закупуване на материали и консумативи;
- разходи за дълготрайни материални активи- разходи за закупуване на обзавеждане и оборудване, когато тази покупка е крайно необходима за постигане на целта на операцията, или тези вещи са напълно амортизирани по време на операцията или закупуването им е най-икономичният вариант – *следва да се обоснове и аргументира необходимостта от тези разходи;*
- разходи за строително – монтажни работи (ако е приложимо за конкретната мярка);
- разходи за обучения;
- разходи, произтичащи от договори за изработка/услуга или договори за поръчка, по реда на ЗЗД, пряко свързани и необходими за изпълнение на проектните дейности (например: за

обучения, за наем на зали, за организиране на събития, за изготвяне на анализи и проучвания, за разработване на програми и др.);
- разходи за застраховка;
- разходи за видимост, прозрачност и комуникация, като същите задължително са част от допустимите разходи за организация и управление;
- разходи за организация и управление;
В СВОМР следва да бъдат включени видовете разходи, които отговарят на включените дейности по съответната мярка.

Недопустими разходи:
- разходи, финансирани по друга операция, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, от бюджета на Общността или от друга донорска програма;
- глоби, финансови санкции и разходи за разрешаване на спорове;
- комисионите и загубите от курсови разлики при обмяна на чужда валута, с изключение на случаите на предоставянето на финансова подкрепа чрез финансови инструменти;
- възстановим данък върху добавената стойност;
- разходи за държавни и/или общински такси.
- разходи за закупуване на моторни превозни средства,
- разходите за гаранции, осигурени от банка или от друга финансова институция, с изключение на разходите по финансови инструменти;
- лихви по дългове, освен във връзка с безвъзмездни средства, предоставени под формата на лихвени субсидии или субсидии за гаранционни такси;
- субсидиране на лихва по одобрени схеми за държавни помощи и разноските за финансови транзакции;
- разходи за закупуване на земя и недвижимо имущество, както и закупуването на инфраструктура;
- закупуване на дълготрайни материални активи втора употреба;
- разходи за консултантски услуги, свързани с подготовката и/или попълването на документите за кандидатстване за финансова подкрепа.

Мерките по ПРЧР ще се изпълняват в съответствие с правилата за минимална помощ (правилото de minimis) по смисъла Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis и последващи изменения на нормативната уредба в областта на държавните и минималните помощи.

1. **Бюджет на мярката** – *(Посочва се общият бюджет на мярката; интензитет на финансовата помощ; финансови параметри за проектите (минимална, ако е приложимо, и максимална стойност).* ***Важно! Максималният размер на един проект не може да надвишава 400 000 лева. МИГ може да определи по-ниска максимална стойност за един проект.)***

6.1. Общ бюджет на мярката: 300 000 лв.;

~~6.2. Интензитет: 100% безвъзмездна финансова помощ; …% съфинансиране (ако е приложимо);~~
~~6.3. Минимална (ако е приложимо) стойност на проекта: 30 000 лв.;~~
~~Максимална стойност на проекта: 300 000 лв.~~

- ~~**Очаквани резултати и индикатори от изпълнение на мярката** *(посочват се резултатите и индикаторите, които мярката се очаква да постигне в резултат от изпълнение на избраните дейности. Съгласно Таблица 1 от Указанията **приложимите индикатори се цитират с имената им, без да се посочват стойности за тях**.)*~~

~~7.1. Индикатори за краен продукт:~~
~~Участници в неравностойно положение.~~

~~7.2. Индикатори за резултат:~~
~~Участници, които при напускане на операцията получават квалификация;~~
~~Участници, които при напускане на операцията имат работа, вкл. като самостоятелно заети лица.~~

~~Ефектът от прилагането на мярката се измерва с постигането на следните резултати:~~
~~- подобрени условия за работа в предприятията от социалната икономика;~~
~~- повишен административен капацитет на персонала в предприятията от социалната икономика на територията на МИГ;~~
~~- ангажирани нови кадри в предприятията от социалната икономика на територията на МИГ.~~

Информацията по-долу се попълва толкова пъти, колкото мерки са избрани.

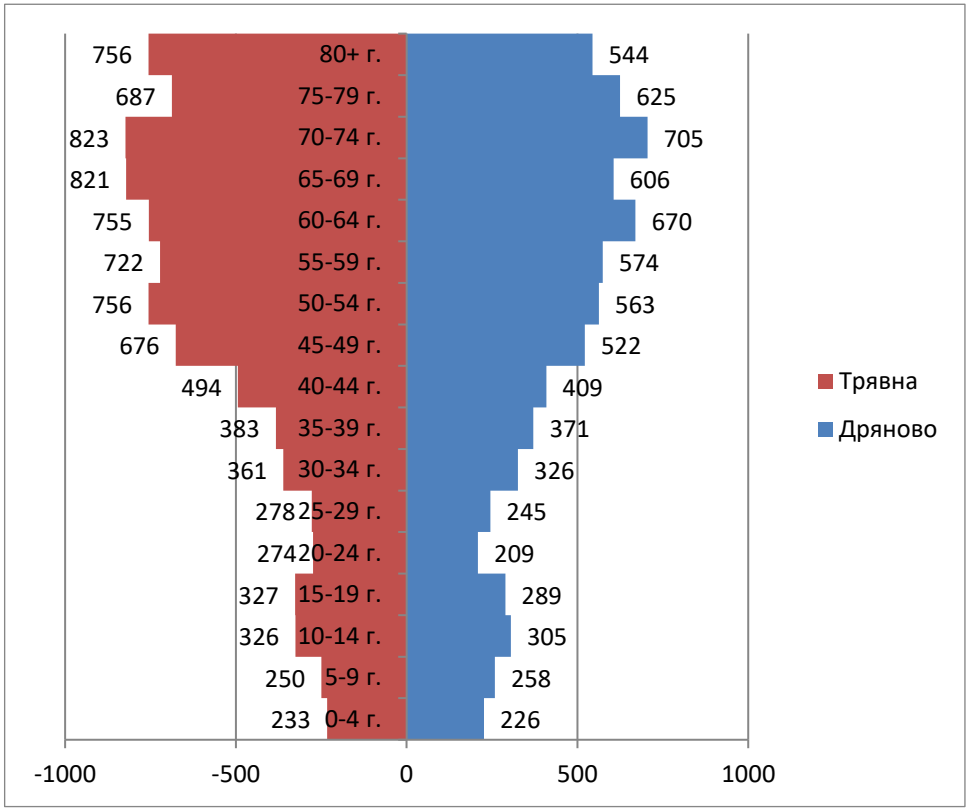
1. **Наименование на мярката** *(Кандидатът изписва името на избраната от посочените 5 допустими мерки по ПРЧР)*

Мярка ДТ11 „Активен живот на възрастните хора в пенсионна възраст и остаряване в добро здраве“

1. **Цел на мярката** *(до половин страница)*
   1. *Формулира се целта специфично за всяка мярка, не се повтаря само мярката или допустимите дейности, формулирани от УО на ПРЧР.*
   2. Посочва се обосновка за избора на мярката и анализ за необходимостта от мярката на територията на МИГ, с описани конкретни местни специфики и обстоятелства

2.1. Цел на мярката:
Преодоляване на риска от изолация на възрастните хора както от пазара на труда, така и от обществото на територията на МИГ „Дряново - Трявна - в сърцето на Балкана“.

2.2. Обосновка и анализ за необходимостта от мярката:
Състоянието на възрастовата структура се отразява върху възпроизводството на населението, трудовата му активност, миграционната подвижност, физическите и умствените възможности на хората и др. В крайна сметка тя се отразява върху цялостното развитие на страната или региона и отбранителните им възможности.

Населението на територията на МИГ „Дряново-Трявна – в сърцето на Балкана“ застарява и това е видно от представената по-горе възрастова пирамида. Тя е обърната, което показва, че възрастното население е повече от младото. Въпреки, че основната част от населението все още попада в трудоспособна възраст, в близко бъдеще се очертава излизането на голям брой хора от нея. Предвид показаната възрастова, хората които биха останали и тези, които биха влезли в трудоспособна възраст няма да могат да компенсират броя на напусналите. В тази ситуация следва да се окаже подкрепа на работещите хора на възраст над 55 г. за по-продължително оставане на пазара на труда. По този начин процесът по намаляване на трудоспособното население ще се забави и ще могат да се приложат мерки за реакция на негативните резултати от него.
Увеличението на възрастното население от друга страна води до по-голяма тежест на социалната система и до риск от тяхната изолация от обществото.
За преодоляване на цитираните рискове и проблеми чрез мярката се цели полагането на усилия за подобряване на здравето на възрастните хора чрез различни дейности по профилактика, информиране и превенция на заболявания, както и активирането им за участие в различни инициативи на местната общност. По този начин те ще допринесат за обществения живот и ще се чувстват търсени и необходими от обществото. Това ще повиши тяхното самочувствие и ще предотврати риска от тяхната социална изолация. Подкрепата за оставане на по-дълго на пазара на труда за хората над 55 годишна възраст пък ще позволи на стопанския сектор да използва опитни работници, с изградени трудови навици и лоялност към работодателя.

2. **Целева група/и и идентифицираните техни проблеми, които мярката ще решава** (*посочват се целевите групи по конкретната мярка като се съобразяват с допустимите целеви групи от таблица 1 в Указанията, посочва се техният индикативен брой, характеристики, както и идентифицираните техни местни проблеми и потребности, които мярката адресира*):

3.1. Целеви групи:

- Възрастни лица;

- Заети лица, в т.ч. наети и самостоятелно заети.

3.2. Брой:
Общият брой на лицата в целевите група на територията на МИГ е около 8200 души.

3.3. Характеристики на целевата група:
Делът на хората от цитираните целеви групи е малко над 50% от цялото население на територията на МИГ. Тези групи се характеризират с риск от влошаване на здравето и риск от изолация, както и с необходимост от квалификация и преквалификация, за тези, които са все още на пазара на труда, за да отговарят на променящите се изисквания на динамичната среда в стопанския сектор.

3.4. Идентифицирани нужди и проблеми и как мярката ще допринесе за тяхното решаване:
Чрез мярката се цели да се задоволят потребностите от консултиране и обучение за придобиване на умения от възрастните хора в трудоспособна възраст, както и тяхното професионално насочване, за да могат да са по-дълго активни на трудовия пазар. Чрез изпълнението на мярката ще отговори на потребностите за запазване на доброто здравословно състояние на възрастните хора за по-дълго време. Също така, се цели да се преодолее рискът от тяхната социална изолация чрез включването и участието им в различни социални инициативи на местната общност.

3. **Допустими типове бенефициенти за изпълнение на мярката** *(посочват се допустимите типове кандидати и партньори (ако партньорството е приложимо по конкретната мярка), като се съобразяват с допустимите бенефициенти от Таблица 1 в Указанията. Не се посочват поименно, освен ако не са община.)*

4.1. Допустими кандидати:
- Неправителствени организации;
- читалища;
- доставчици на здравни услуги;
- общини Дряново и Трявна;
- работодатели.

Допустимите бенефициенти (кандидати и партньори) следва да са със седалище и да извършват дейността си на територията на МИГ, при спазване на териториалното приложение на подхода ВОМР съгласно чл. 3, ал. 1 на ПМС 494 от 30.12.2024 г.

Кандидатите следва да отговарят на условията за бенефициент, определени в ЗУСЕФСУ и в приложимата под-законова нормативна уредба, на условията, определени от УО в поканата за подбор на СВОМР, както и на ПРЧР 2021-2027 г.

4.2.Допустими партньори (ако е приложимо):
Партньорствата по проектите в изпълнение на мярката са възможни, но не са задължителни. Партньорите като вид организации трябва да съвпадат с тези, посочени в т. 4.1 на мярката.

4. **Допустими дейности,** конкретно необходими за реализация на мярката *(Тук се описват всички дейности, които се планира да бъдат изпълнени с мярката, спрямо потребностите на целевите групи. Допустимите дейности са посочени в т. 5. „Допустими дейности по специфичните цели от ПРЧР“ в Указанията*)

Съгласно Указанията на УО на ПРЧР допустими по мярката са следните дейности, които се извършват на територията на МИГ „Дряново - Трявна - в сърцето на Балкана“:

- Дейности за насърчаване на възрастните хора за по-дълго участие на пазара на труда (мотивиране за работа, разясняване на възможностите за различни форми на труд, подпомагане за започване на надомна работа или работа от разстояние и др.), насочване към работодатели и помощ при кандидатстване за работа и др.

- Активиране на възрастните хора чрез насърчаване на активно социално поведение и доброволчество, инициииране, организиране и включване в различни форми на участие в местни инициативи или инициативи за взаимопомощ във връзка с актуални за възрастните хора проблеми.

- Дейности за осигуряване опазване на здравето чрез превенция на заболяванията и грижа за здравето, в т.ч. провеждане на информационни събития, обучение по първа помощ, бедствена готовност, психо-социална подкрепа, информиране за възможности за рехабилитация и поддържаща здравето активност и др., вкл. с активното участие на самите възрастни хора в организацията и провеждането на дейностите с цел ангажираност и активност.

Видовете дейности отговарят на принципа „Ненанасяне на значителна вреда“, тъй като не се очаква да имат значително отрицателно въздействие върху околната среда поради тяхното естество. Видовете действия ще бъдат в съответствие с принципите, залегнали в Хартата на основните права на ЕС (ХОП) и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ).

Допустимите разходи се определят на база изискванията на глава 5, раздел I от ЗУСЕФСУ, разпоредбите на Регламент № 2018/1046, Регламент (ЕС) 2021/1057, Регламент (ЕС) 2021/1060 и приложимото национално законодателство за финансовата рамка 2021 – 2027.
На основание чл. 57, ал. 2 от ЗУСЕФСУ не са допустими разходи за проекти или дейности, които са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него, освен в случаите на чл. 59а от ЗУСЕФСУ . При прилагане на опростено отчитане на разходите се спазват разпоредбите на чл. 55. от ЗУСЕФСУ и чл. 53, 54 в), чл. 56 и чл. 94(2) от Регламент (ЕС) № 2021/1060 на Европейския парламент.
Неизчерпателен списък на типовете допустими разходи:
- разходи за възнаграждения;
- разходи за командировки;
- разходи за закупуване на материали и консумативи;

- разходи за дълготрайни материални активи- разходи за закупуване на обзавеждане и оборудване, когато тази покупка е крайно необходима за постигане на целта на операцията, или тези вещи са напълно амортизирани по време на операцията или закупуването им е най-икономичният вариант – следва да се обоснове и аргументира необходимостта от тези разходи;
- разходи за строително – монтажни работи (ако е приложимо за конкретната мярка);
- разходи за обучения;
- разходи, произтичащи от договори за изработка/услуга или договори за поръчка, по реда на ЗЗД, пряко свързани и необходими за изпълнение на проектните дейности (например: за обучения, за наем на зали, за организиране на събития, за изготвяне на анализи и проучвания, за разработване на програми и др.);
- разходи за застраховка;
- разходи за видимост, прозрачност и комуникация, като същите задължително са част от допустимите разходи за организация и управление;
- разходи за организация и управление;
В СВОМР следва да бъдат включени видовете разходи, които отговарят на включените дейности по съответната мярка.
Недопустими разходи:
- разходи, финансирани по друга операция, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, от бюджета на Общността или от друга донорска програма;
- глоби, финансови санкции и разходи за разрешаване на спорове;
- комисионите и загубите от курсови разлики при обмяна на чужда валута, с изключение на случаите на предоставянето на финансова подкрепа чрез финансови инструменти;
- възстановим данък върху добавената стойност;
- разходи за държавни и/или общински такси.
- разходи за закупуване на моторни превозни средства,
- разходите за гаранции, осигурени от банка или от друга финансова институция, с изключение на разходите по финансови инструменти;
- лихви по дългове, освен във връзка с безвъзмездни средства, предоставени под формата на лихвени субсидии или субсидии за гаранционни такси;
- субсидиране на лихва по одобрени схеми за държавни помощи и разноските за финансови транзакции;
- разходи за закупуване на земя и недвижимо имущество, както и закупуването на инфраструктура;
- закупуване на дълготрайни материални активи втора употреба;
- разходи за консултантски услуги, свързани с подготовката и/или попълването на документите за кандидатстване за финансова подкрепа.

Мерките по ПРЧР ще се изпълняват в съответствие с правилата за минимална помощ (правилото de minimis) по смисъла Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis и последващи изменения на нормативната уредба в областта на държавните и минималните помощи“.

5. **Бюджет на мярката –** *(Посочва се общият бюджет на мярката; интензитет на финансовата помощ; финансови параметри за проектите (минимална, ако е приложимо, и максимална стойност).* ***Важно! Максималният размер на един проект не може да надвишава 400 000 лева. МИГ може да определи по-ниска максимална стойност за един проект.)***

6.1. Общ бюджет на мярката:
Общият бюджет на мярката е в размер на 136 400 лв.;

6.2. Интензитет: 100% безвъзмездна финансова помощ; …% съфинансиране (ако е приложимо);

6.3. Минимална (ако е приложимо) стойност на проекта: 20 000 лв.;
Максимална стойност на проекта: 136 400 лв.

6. **Очаквани резултати и индикатори от изпълнение на мярката** *(посочват се резултатите и индикаторите, които мярката се очаква да постигне в резултат от изпълнение на избраните дейности. Съгласно Таблица 1 от Указанията* ***приложимите индикатори се цитират с имената им, без да се посочват стойности за тях****.)*

7.1. Индикатори за краен продукт:
Участници на 55 и повече години;
Заети лица, в т.ч. наети и самостоятелно заети.
7.2. Индикатори за резултат:
Участници на 55 и повече години, получили подкрепа чрез мерки за активен начин на живот;
Участници, които при напускане на операцията получават квалификация.

Ефектът от прилагането на мярката е да се увеличи приносът на хората от целевата група в социално – икономическото развитие на територията на МИГ „Дряново – Трявна“, чрез следните резултати:
- хората в трудоспособна възраст и над 55 г. продължават да са на пазара на труда на територията на МИГ;
- хората в над трудоспособна възраст (пенсионна възраст) се включват активно в различни социални мероприятия на територията на МИГ;
- хората от целевата група по мярката са информирани относно начините за здравословен живот и участват в различни дейности, свързани с превенция и профилактика на здравето.